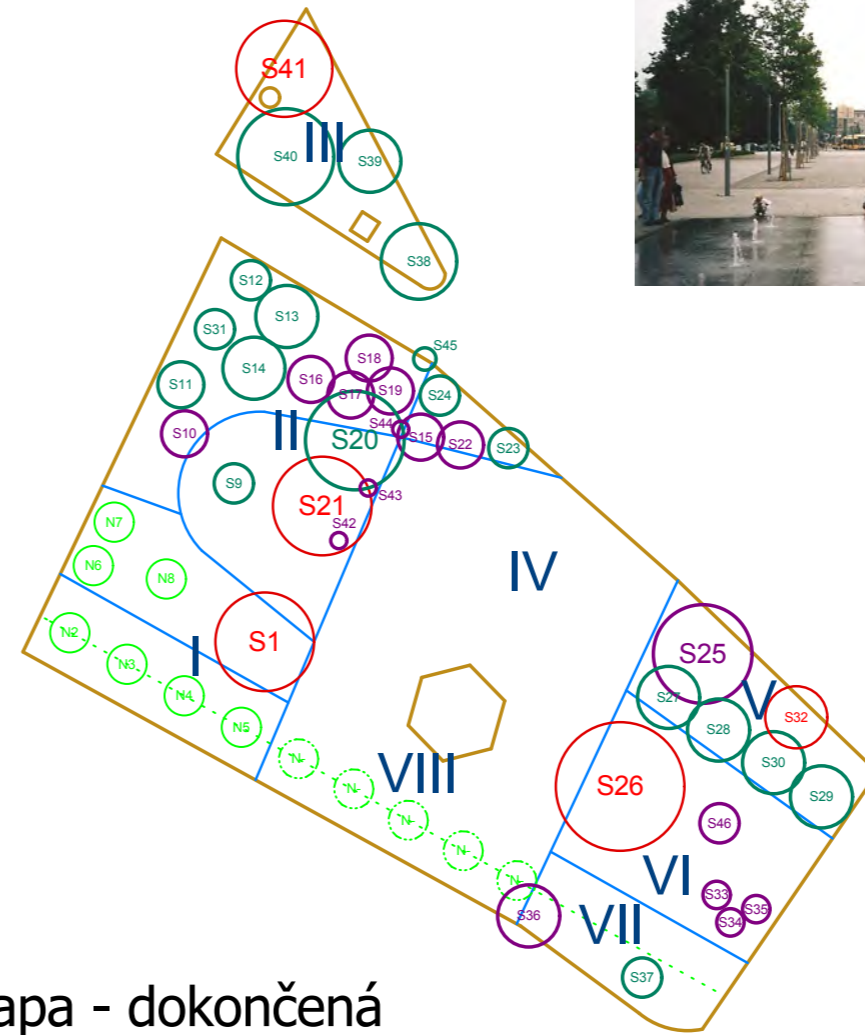

Bakov nad Jizerou - obnova zeleně na Mírovém náměstí

Inspirace

Návrh

1. etapa - dokončená

Stávající stav

Bakov nad Jizerou **- obnova zeleně na Mírovém náměstí**

Současný stav :

V současné době je nejen zeleň v parku, ale celý park v poměrně špatném stavu, z části vlivem vichřice, která se zde 23.7.2009 prohnala, z části vlivem nedostatečné údržby, která zde několik desítek let zpátky není dostačující. Velká část vegetativních prvků byla při vichřici poškozena, některé stromy spadly či se vyvrátily, část stromů byla nevratně poškozena a již byly či budou muset být vykáceny, aby nebyly ohrožením pro procházející osoby a návštěvníky parku. Ze zbývajících částí dřevin je část, bohužel však velmi malá část dřevin, dlouhodobě perspektivní a zbývajících částí dřevin není perspektivní z různých důvodů, některé dřeviny jsou již staré, na hranici své životnosti, některé stromy mají závažná poškození, navzájem se omezují ve zdárném růstu a vývoji, některé jsou pouze nevhodně zapěstované či neestetické atd.

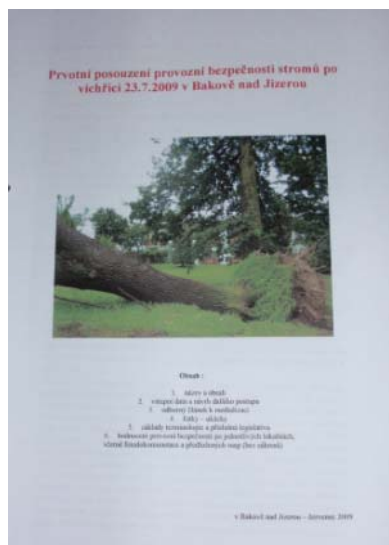
Cílem tohoto návrhu je obnova pouze vegetativních prvků, je však třeba konstatovat, že ve stejném stavu jsou i prvky technické. Revize a obnova technických prvků by byla mnohem náročnější časově i finančně. Postupně jak se finanční prostředky uvolní, případně souběžně bude-li to možné je třeba řešit a obnovovat i technické prvky, alespoň městský mobiliář. Park byl založen velkoryse, obsahuje vodní prvky, městské mobiliář a kvalitní vybavenost, kterou je třeba udržet. Nacházejí se zde i prvky ve své podstatě nefunkční a veskrze nevkusné, například betonové mobilní nádoby, které je třeba nahradit prvky kvalitními (pokud jde o vymezení prostoru), funkčními (kterékoli rostlině se lépe daří v rostlém terénu než v mobilní nádobě) a zejména estetickými tak, aby prvky odpovídaly reprezentativnosti tohoto místa. Povrch cest je bezpečný, prozatím přijatelný, při celkové rekonstrukci parku by však bylo vhodné vyměnit stávající betonové dlaždice 50 x 50 cm poněkud poplatně době za kvalitní kamennou velkoformátovou dlažbu, alespoň ve středu parku a na komunikačních tazích, kde se často prochází. Na ostatních méně frekventovaných cestách může zůstat kamenná dlažba „mozaika“. Park na náměstí je velmi krásný a zcela jistě by bylo vhodné a dnešní době odpovídající nainstalovat sem jak vodní prvek, například tzv. pošlapou trysku, která by zlepšovala mikroklima daného místa a též by byla nepochybně zdrojem radosti dětí. Dále by typu tohoto parku odpovídala instalace závlahového systému

tak, aby byla kvalita zeleně co nejvyšší. Při již realizovaných pracích zde jsou zbytky původního zavlažovacího systému opakovaně nacházeny.

Pro tento park na Mírovém náměstí není zpracován žádný podklad, ze kterého lze vycházet. Neexistuje pasport zeleně, není inventarizace dřevin, dendrologický průzkum ani geodetické zaměření prostoru. Mapku přiloženou k tomuto textu je proto třeba považovat za orientační, je vyhotovena na základě dostupných podkladů. Hodnocení stromů bylo provedeno vizuálně při obchůzce opakovaně provedené v terénu, v různých fenologických fázích, v období vegetace i po ukončení vegetačního období.

Návrh řešení :

Jedná se obnovu zeleně v ucelené parkové ploše a tudíž tedy o zásah do velmi významného prvku zeleně v nejstarší zástavbě města, jejíž plocha ani objem se obnovou parku nezmění. Zeleně bude koncipována jako zeleně v rostlém terénu, takovéto zeleně se daří vždy nejlépe. Ideálně je možné v budoucnu počítat s instalací automatického zavlažovacího systému. Všechny dřeviny v parku byly po vichřici zhodnoceny z hlediska provozní bezpečnosti a byla navržena opatření na zvýšení komplexní bezpečnosti zeleně v parku. Spadlé a vyvrácené dřeviny byly odstraněny. Část opatření na zvýšení bezpečnosti zeleně v parku již byla realizována a část na realizaci teprve čeká. Zároveň byla v nejrepresentativnější části parku před významnou budovou Městského úřadu započata obnova – 1. etapa. Tato první část rekonstrukce vegetativních prvků v parku je již koncipována tak, aby nebyla v rozporu se záměrem obnovy parku, tím nedojde ani v budoucnu k poškození či destruktivnímu zásahu do již upravené části zeleně.

Po dokončení nezbytného kácení nebude již původní koncepce založení parku téměř vůbec patrná, tzv. kostra parku složená z dlouhověkých a perspektivních dřevin téměř vymizí. Kostru parku je třeba z kvalitních dřevin založit znova. Plocha a prostor parku bude vymezen obvodovým stromořadím obdélníkového tvaru, které bude lemovat a opticky vymezovat (a též opticky uzavírat) prostor parku. Zelené plochy parku budou tímto stromořadím odděleny od komunikací po obvodu náměstí. Jako vhodná dřevina pro stromy do tohoto nejdůležitějšího stromořadí byla zvolena klasická a v této oblasti dostatečně prověřená lípa (*Tilia cordata* „Roelvo“ – specifikace 16/18 ZB 220), jejíž první 4 exempláře (v mapě označené N2 – N5) zde již byly vysazeny na podzim 2009. Nově bude stromořadí nejen v zelených plochách, ale i v plochách, kde jsou nyní dlažby, v nově vytvořených stromových místech tak, aby plocha zeleně byla ozeleněna co nejvíce. Alejové stromy budou vysazeny i

do stromových míst vytvořených v místech, kde se dnes nachází dlažba tak, aby byl zachován pravidelný interval jednotlivých prvků stromořadí (vzdálenost mezi jednotlivými stromy). Vzdálenost mezi jednotlivými stromy je větší než 2 standardní pruhy komunikace pro osobní auta, takže nemůže dojít k problémům při vjezdu na centrální dlážděnou plochu náměstí, k morovému sloupu atd. Povrch stromových míst bude osazen kovovou mříží a kovovou ochranou kmene tak, aby nedocházelo k poškozování nově vysazených dřevin.

Plocha parku bude doplněna o další kvalitní, perspektivní, řádně zapěstované dřeviny, které budou další zárukou dlouhodobé existence zeleně a na rozdíl od klasického obvodového stromořadí ze svěže zelených lip bude u této vzrůstné zeleně již volena větší rozmanitost druhová i velikostní a též větší barevnost. Dřeviny jsou zvoleny tak, aby byla kompozice nejen logická, ale i celoročně pohledná a zajímavá.

Z plochy celého parku by měly být odstraněny stávající pařezy ponechané v trávnicích. Ostatně pařezy by měly být odstraněny a to vyfrézováním všude v parku !! Tam kde jsou ponechány zcela zbytečně degradují provedenou obnovu zeleně a znevažují ozeleněný prostor.

Obnova parku – část č. I. :

Již zrealizovaná část parku (1.etapa) je pojata jako reprezentační parter před budovou Městského úřadu, který bude vhodným místem pro focení svatebčanů, kteří právě zde před radnicí hledají esteticky přijatelné a důstojné zátiší a „pozadí“ pro dokumentaci důležitých osobních událostí. Stromy jsou zde voleny kvalitní, okrasné listem a zároveň krásně kvetoucí = magnólie (N6, N7). Plochy jsou lemovány stále zelenými keři, stromy jsou situovány do středu ploch. Solitera vnitřní plochy je krásně červeně kvetoucí strom jírovce pleťového (N8). V ploše byl dočasně ponechán jako dočasná solitera strom břízy (S1), který je v poměrně dobrém stavu, i když se jedná o dřeviny krátkověkou, která již nemá před sebou dlouhá desetiletí, snad roky. Samozřejmě, aby tato plocha působila reprezentativně je ještě třeba ji doplnit o kvetoucí záhony růží a letniček tak, aby se maximalizovala barevnost tohoto prostředí. Tato plocha není „přesázená“ zelení, dřevin je tu optimální počet tak, aby se plocha udržela přehledná a tudíž i maximálně bezpečná. V počtu vzrůstných stromů je upřednostněna kvalita před množstvím. I keřové patro je osázeno kvalitními a ceněnými keři na úkor množství (Buxus sempervirens, Magnolia „Susan“, Prunus laurocerasus „Otto Layken“, Taxus baccata „Repandens“, ...).

Již zrealizovaná 1.etapa obnovy parku – plocha č.I parku :

Obnova parku – část č. II. :

Druhá část (č.II - zbývající plocha zeleně od již rekonstruované části parku až ke komunikaci oddělující zelenou plochu parku od zelené plochy před kostelem). Tato plocha zeleně by měla být rekonstruována co nejdříve, v této ploše se dosud nacházejí stromy ve velmi špatném zdravotním stavu, které je třeba odstranit tak, aby již na jaře bylo možné plochu osázet dřevinami novými. Tady je možné ponechat soliterní poměrně nedávno vysazenou lípu (S9) jako centrální prvek oblouku cesty, i když její kmen neroste „správně“ ve svislici. Její náklon je možné ještě stále řešit řádným zakulováním a postupným hloubkovým obrytím poškozené části kořenového systému, samozřejmě v kombinaci se zvýšenou záhlívkou. V této ploše je možné ponechat jako dočasnou soliteru 1 strom břízy (S21), který je zdravotně v pořádku. Druhý strom břízy (S20), který je ve velmi špatném stavu je třeba z blízkosti cesty urychleně odstranit. Tato bříza má nevratně poškozený kmen, ve kmeni rozsáhlou hniající dutinu, ze které po deštích vytéká hniající zabarvená tekutina, která znečišťuje kmen. Celkově se jedná o strom provozně velmi nebezpečný, u kterého hrozí pád koruny stromy na osoby pod ním procházející.

V ploše se dále nachází zcela nestabilní a havarijní strom smrku (S10), průměrně kvalitní bříza (S11), 3 neošetřované lípy v podprůměrném stavu (S12, S13 a S31), dvoják stromu lísky turecké (S14), u kterého hrozí bezprostředně riziko rozlomení a 4 nevzhledné a neestetické smrky stříbrné bez dlouhodobé perspektivy. Z nižších dřevin jsou zde 3 z kompozičního hlediska zcela bezvýznamné sloupovité jalovce a 1 nekvalitní špatně zapěstovaná sazenice javoru jasnolistého. Právě do těchto míst je třeba vysázet nové dlouhověké vzrůstné dřeviny, které zabezpečí zelenou „hmotu“ parku a vytvoří zcela novou kostru tohoto místa (červenolisté javory, sloupovité buky a duby červené). U komunikace je stávající vodní prvek, který je nutné v budoucnu opravit a zprovoznit. Vyšší zeleň zde bude doplněna o stále zelené a krásně kvetoucí dřeviny rododendronů a azalek. Podsadbu ještě doplní keře listnaté (například bobkovišeň lékařská nebo *Pieris japonica*) a keře jehličnaté (například *Taxus baccata* „Repandens“). Také je dle možností uvažovat s malým vřesovištěm. Na osluněné straně budou obnoveny původní záhony růží polyantek, doplněné o růže sadové.

Stromy ve druhé části parku :

Obnova parku – část č. III. :

Zelená plocha označená v mapě č. III - před kostelem je dnes ozeleněna hojně (stávající 4 stromy lípy a z kompozičního hlediska bezvýznamný zakrnělý tvarově deformovaný smrk stříbrný), ale pouze 1 strom lípy (S41) je vysoce kvalitní a má dlouhodobou perspektivu. 1 lípa je v průměrném stavu (S39) a 2 stromy lípy jsou nekvalitní a provozně nebezpečné (S38 a S40). Tyto stromy nemůžou na stanovišti zůstat a je třeba je postupně nahradit novými dřevinami, které budou kvalitně zapěstované a budou důstojnou kulisou pro křížek i pro pomník, které zde stojí. Plochu je třeba doplnit o parkové lavičky. Plocha zeleně dnes není doceněna, jde o velmi důležitý nástupní prostor před kostelem, je to důstojné místo s velmi zvláštní atmosférou, které působí velmi klidným dojmem i přes přítomnost 2 komunikací, které plochu zeleně pomyslně svírají. Podél komunikace, na uvolněné místo bude liniově vysazeno 5 kulovitých platanů (*Platanu acerifolia* „Alphen's Globe“).

Stromy před kostelem – plocha parku č. III :

Obnova parku – část č. IV. :

Trojúhelníková plocha v mapě označená č. IV. odděluje zadlážděnou centrální plochu parku od komunikace vedoucí po obvodu náměstí. Plocha je dnes špatně vymezená a rostou v ní 2 esteticky podprůměrné stříbrné smrky (S15 a S22) a 2 vícekmenné dřeviny - červenolisté okrasné slivoně (S23 a S24). Plochu je třeba jasněji vymežit a stabilizovat, již v návaznosti na obvodové stromořadí, které zde bude procházet. Zároveň bude tato plocha pozadím pro střed parku – morový sloup.

Stromy v ploše parku č. IV :

Obnova parku – část č. V. :

Pátá část parku (plocha označená v mapě č. V) je v současné době poškozená vichřicí, okraj porostu byl odkryt, porost je destabilizován, některé stromy zde zcela spadly, jiné mají vichřicí poškozené koruny a u některých stromů ještě dnes visí v koruně suché a polámané větve. Porostní skupina je velmi hustá, zcela nestabilní a obsahuje velmi problematické dřeviny. Jehličnatý strom borovice vejmutovky (S25) je ve velmi špatném zdravotním stavu a lze konstatovat, že brzy uhynie (uschne) sám tzv. nastojato. Za ním rostoucí strom lípy (S32) je v poměrně dobrém zdravotním stavu a po provedení zdravotně-bezpečnostního řezu bude dominantou této plochy. Podél chodníku rostoucí stromy – 4 ks, jsou ve špatném stavu, neperspektivní a provozně nebezpečné. Jedná se o dřeviny : jednostranná nekvalitní lípa (S27), dvoják stromu turecké lísky (S28), který je v rozdvojení vysoce nestabilní (hrozí rozlomení obou kmenů směrem od sebe následkem tlakové vidlice nejen za zhoršených povětrnostních podmínek, ale prakticky kdykoliv), dvoják dubu se svislou prasklinou (S30), který je v havarijním stavu a je třeba jej bezodkladně odstranit a nekvalitní jednostranně rostoucí dřevina dubu (S29). Je možné, že kdyby byla tato porostní skupina cca před 20 lety odborně zhodnocena a probrána klasickou pěstební probírkou a byly v ní ponechány pouze 2

kvalitnější dřeviny nebyla by možná tato porostní skupina dnes zcela k odstranění, ale to již není relevantní. V této ploše dojde k největšímu množství výsadeb. Plochu je možné zcela ozelenit, je však třeba zamyslet se nad její náplní. Z hlediska urbanistického by právě tato plocha mohla být neatraktivnějším prvkem v tom slova smyslu, že právě zde by bylo možné instalovat vodní prvek s odpočívadlem. Buď přímo v této zelené ploše, případně na její hraně či okraji směrem ke středu parku = v místě spadlé břízy je pro vodní „hrátky“ nejlepší místo. Zde je nyní dostatek místa a stávající vodní prvek je nablízku, takže problém se zdrojem vody by neměl nastat. Jakékoliv případné stavební práce v této části parku také nejméně zasáhnou provoz v parku jako celku. Stejně tak dobře je, ale možné v místě po spadlé bříze uvažovat o výsadbě soliterního jehličnanu, například douglasky tisolisté, která v budoucnu převezme funkci vánočního stromu určeného ke zdobení v adventním čase. V této variantě by však bylo třeba zvolit skutečně vzrostlou a kvalitně zapěstovanou dřevinu, tady by bylo zcela kontraproduktivní šetřit na sadovnickém materiálu.

Stávající dřeviny v ploše parku č. V :

Stávající technické prvky v ploše parku č. V :

Obnova parku – část č. VI. :

Tato část parku je velmi půvabná a zde je třeba pouze nepatrných úprav, jde o „čistou“ plochu travnatou s krásnou soliterní lípou (S26), která tomuto prostoru dominuje. Prostor je jasně vymezen, obdélníkový tvar mu dávají cesty a zpevněné plochy, které ho lemují. Plochu zeleně je třeba očistit od nesmyslných a tříštivě působících chaoticky nasázených keřů a v zadní části ponechat jen skupinu 3 smrků omorik v trávniku (S33, S34 a S35). Tím se otevře velmi efektní boční průhled na dominantu lípy. Prostor není třeba více ozeleňovat, uzavřená travnatá plocha bude dostatečně zajímavým prvkem v kontextu nového průhledu.

Stávající soliterní lípa – dominanta v ploše parku č. VI – pohled z obou stran :

Obnova parku – část č. VII. :

Tato okrajová část parku je dnes definována jako prostor okolo vzrostlého jehličnanu (S36) – smrku stříbrného, který je dnes zdooben jako strom vánoční. Jde o místní zvyklost, kterou bude složité změnit, ale strom má poškozený kořenový systém (polovina je zadlážděná) takže jeho perspektiva na stanovišti není valná, dále je to dřevina, u které lze v brzké době očekávat nízkou provozní bezpečnost a v neposlední řadě není strom ani správně situovaný, protože okolo něj není dostatek zpevněných ploch pro nějaké adventní aktivity. Strom byl zřejmě při předláždění chodníku nevratně poškozen, zejména utrpěl povrchový kořenový systém.

Stávající vánoční strom – smrk stříbrný :

Část osob, které se u stromu při vánočních akcích sejdou musí stát na dlažbě, která již je součástí komunikace, což není bezpečné. Po nějaký čas zde ještě může takto smrk fungovat, ale je třeba již nyní vysadit do plochy č. 5 na uvolněné místo po bříze, případně rozšířit plochu č.4. o prostor v dlažbě tzv. stromové místo pro výsadbu nového vánočního stromu. Toto téma by ještě mělo být předmětem diskuze. Dále se v zelené ploše č. 7 nachází 1 strom sakury s poškozeným kmenem a množství keřů bez smysluplné koncepce.

Stávající dřevina – sakura v ploše parku č. VII :

Strom sakury (S37) není vzhledem ke svému poškození v patě kmene perspektivní a je třeba jej odstranit. V tuto chvíli však není provozně nebezpečný a naléhavost jeho výměny je nyní nízká. Tato plocha bude lemovaná stromy lípy, které budou tvořit rámeček celého parku, do rohové části budou doplněny 3 stromy okrasné hrušně (*Pyrus communis* „Beech Hill“), které budou se stromořadím lip vhodně kontrastovat (svěže zelené lípy a okrasné hrušně s tmavozeleným lesklým listem, které v květnu nádherně a bohatě bíle kvetou).

Stávající dřeviny v ploše parku č. VII - celkový pohled :

Obnova parku – část č. VIII. :

Zeleň okolo centrálního prvku – morového sloupu je naprosto vyhovující. Kombinace letniček, trávníku a stále zeleného zimozrázu v historizujícím obvodovém záhoně je kompozičně optimální a netřeba na ní nic měnit. Snad jen ke zvážení navrhuji používat méně druhů květin a méně barev letniček, aby bylo místo nejen krásné, ale také patřičně důstojné. Dva maximálně tři druhy letniček v barevné kombinaci „tón v tónu“ budou vkusným a nezpochybnitelným barevným akcentem k historickému prvku, který je nádhernou dominantou náměstí a parku na něm.

Stávající zeď v ploše parku č. VIII - celkový pohled :

Soupis dřevin na zákresu stávajícího stavu :

S1	bříza bílá	Betula alba
N2	lípa srdčitá	Tilia cordata „Roelvo“
N3	lípa srdčitá	Tilia cordata „Roelvo“
N4	lípa srdčitá	Tilia cordata „Roelvo“
N5	lípa srdčitá	Tilia cordata „Roelvo“
N6	šácholan hvězdokvětý	Magnolia kobus
N7	šácholan hvězdokvětý	Magnolia kobus
N8	jírovec pleťový	Aesculus carnea „Briotii“
S9	lípa srdčitá	Tilia cordata
S10	smrk lesní	Picea abies
S11	bříza bílá	Betula alba
S12	lípa srdčitá	Tilia cordata
S13	lípa srdčitá	Tilia cordata
S14	líška turecká	Corylus colurna
S15	smrk pichlavý stříbrný	Picea pungens „Glauca“
S16	smrk pichlavý stříbrný	Picea pungens „Glauca“
S17	smrk pichlavý stříbrný	Picea pungens „Glauca“
S18	smrk pichlavý stříbrný	Picea pungens „Glauca“
S19	smrk pichlavý stříbrný	Picea pungens „Glauca“
S20	bříza bílá	Betula alba
S21	bříza bílá	Betula alba
S22	smrk pichlavý „stříbrný“	Picea pungens „Glauca“
S23	myrobalán červenolistý	Prunus cerasifera :“Nigra“
S24	myrobalán červenolistý	Prunus cerasifera :“Nigra“
S25	borovice vejmutovka	Pinus strobus
S26	lípa srdčitá	Tilia cordata
S27	lípa srdčitá	Tilia cordata
S28	líška turecká	Corylus colurna
S29	dub letní sloupovitý	Quercus robur „Fastigiata“
S30	dub letní sloupovitý	Quercus robur „Fastigiata“
S31	lípa srdčitá	Tilia cordata
S32	lípa srdčitá	Tilia cordata
S33	smrk Pančičův	Picea omorika
S34	smrk Pančičův	Picea omorika
S35	smrk Pančičův	Picea omorika
S36	smrk pichlavý stříbrný	Picea pungens „Glauca“
S37	sakura růžová plnokvětá	Prunus serrulata „Kanzan“
S38	lípa srdčitá	Tilia cordata
S39	lípa srdčitá	Tilia cordata
S40	lípa srdčitá	Tilia cordata
S41	lípa srdčitá	Tilia cordata
S42	jalovec obecný sloupovitý	Juniperus communis „Hibernica“
S43	jalovec obecný sloupovitý	Juniperus communis „Hibernica“
S44	jalovec obecný sloupovitý	Juniperus communis „Hibernica“
S45	javor jasanolistý	Acer negundo
S46	borovice lesní	Pinus sylvestris

vysvětlivky :

S. stávající dřeviny

N. dřeviny vysazené nově na podzim 2009

N dřeviny plánované jako další pokračování obvodového stromořadí

zelené ... listnáče

světle zelené ... nově vysazené lípy – podzim 2009

fialové ... jehličnany

červené ... ponechávané listnaté dominanty – kvalitní dřeviny

Soupis nově navrhovaných vegetačních prvků :

Obnova parku – část č. I. :

již zrealizováno ---

navázat dokončením obvodového stromořadí parku z *Tilia cordata* „Roelvo“

Obnova parku – část č. II. :

2 ks	javor mléč	<i>Acer palatoides</i>
3 ks	javor mléč červenolistý	<i>Acer platanoides</i> „Royal Red“
2 ks	buk lesní sloupovitý	<i>Fagus sylvatica</i> „Dawyck“
1 ks	buk lesní sloupovitý červený	<i>Fagus sylvatica</i> „Dawyck pyrole“
3 ks	dub červený	<i>Quercus rubra</i>
12 ks	pěníšník červeněkvetoucí	<i>Rhododendron Nova Zembla</i> (dle nabídky)
6 ks	azalka oranžověkvetoucí	<i>Azalea</i> „Prominent“ (dle nabídky)
38 ks	bobkovišeň lékařská	<i>Prunus laurocerasus</i>
50 ks	pieris japonský	<i>Pieris japonica</i>
68 ks	tis červený nízký	<i>Taxus baccata</i> „Repandens“
3 ks	růže sadová – měděná	<i>Rosa</i> „Westerland
3 ks	růže sadová – bílá	<i>Rosa</i> „Schneewittchen“
+ růže polyantky		

Obnova parku – část č. III. :

5 ks platanů kulivotých *Platanu acerifolia* „Alphen´s Globe“

Obnova parku – část č. IV. :

36 ks vajgélie nízká růžová *Weigelia* „Piccolo“

Obnova parku – část č. V. :

1 ks douglaska *Pseudotsuga menziesii*

Obnova parku – část č. VI. :

- --- ---

Obnova parku – část č. VII. :

3 ks hrušeň okrasná *Pyrus communis* „Beech Hill“

Obnova parku – část č. VIII. :

- --- ---

specifikace sadovnického materiálu :

pro stromy : obvod rovného průběžného kmene nejméně 16/18 cm, plně zapěstovaná koruna nasazená nejnižší ve výšce 220 cm, se zemním balem. Všechny stromy a dřeviny po skupinách (jednotlivá stromořadí, jednotlivé plochy, ...) budou tvarově a výškově shodné. Stromořadí budou založena ze vzrostlých kvalitních alejových stromů, osamoceně stojící stromy budou kategorie kvalitní solitérní stromy.

pro dřeviny :

plně zapěstované dřeviny vysoké nejméně 100 cm (případně plná výška), se zemním balem

Technologie založení vegetačních úprav – výsadba vzrostlých stromů :

Mezi prvořadé podmínky úspěšného ozelenění prostoru patří připravené půdní prostředí, kvalitní rostlinný materiál, pečlivá výsadba se zálivkou, zabezpečení výsadeb proti poškození a především pravidelná a odborná následná péče. Nejvhodnější doba pro výsadbu stromů s kořenovým balem je podzim po opadu listů stromu (expedice od září do zamrznutí půdy) a pak v předjaří (od rozmrznutí půdy do začátku rašení).

Výsadba - postup prací :

Na dno výsadbové jámy se dá vrstva zeminy, která se dobře zhutní. Do středu výsadbové jámy se uloží bal a do dna jámy se zatlučou kůly. Bal se zasype substrátem, který se opět zhutní. Jáma se prolíje dostatečným množstvím vody. V případě sesednutí povrchu se doplní substrát. Strom se upevní se ke kůlům pomocí úvazku.

Výsadbová jáma :

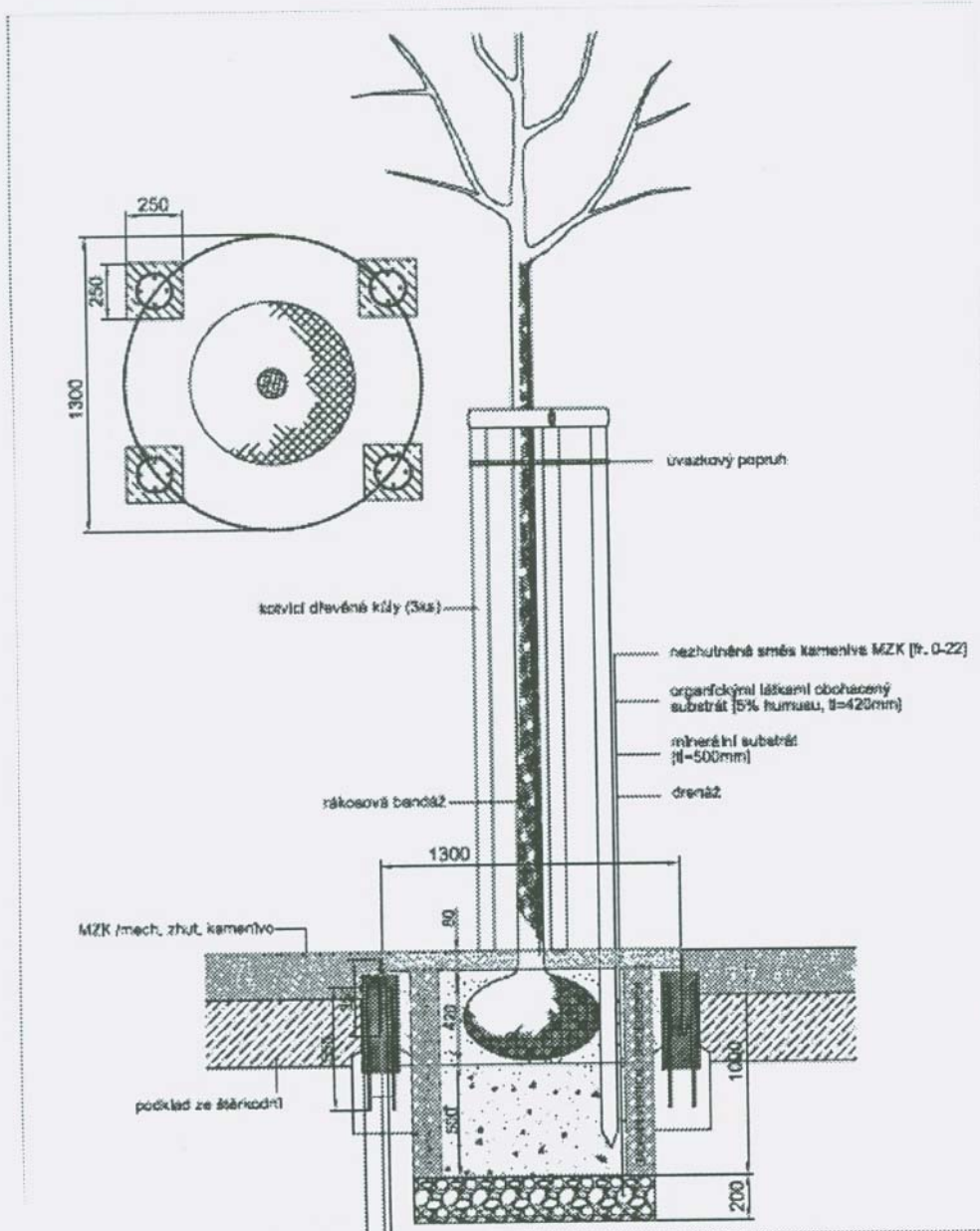
Pro zlepšení růstu vysazeného stromku je třeba vykopat jámu, kde budou půdní poměry uměle vylepšeny. Čím je rozměr této jámy větší, tím lepší je růst stromu. Jako minimální rozměr se udává 1m³. Povrch jámy po výsadbě je vhodné zakrýt vhodným mulčem (viz níže).

Půdní substrát :

Jáma se vyplní lehce prokořenitelným vzdušným substrátem s dostatečnou zásobou živin, který je odolný vůči nadměrnému zhutnění. Proto se používají zahradnické substráty s obsahem dobře rozloženého kompostu smíchané s pískem. Ke každému stromu bude přidáno tabletové hnojivo Silvamix (1 ks tablety/1 strom).

Kůly:

Statické zajištění vysazovaného stromu je důležité jako ochrana před větrem, vandaly a před poškozením v důsledku okolního provozu. Používají se dřevěné kůly o průměru 5 - 7 cm minimálně 3 ks k jednomu listnatému stromu. Při výsadbě musí být kmen stromu ke kůlům připevněn pomocí vazby z popruhu. Vazba musí fixovat strom proti pohybům do stran, ale nesmí bránit pohybu směrem dolů (možné sesedání substrátu). Kůl se zatlučká do dna jámy, nad zemí by měl sahat min. do výšky 1,5 m. Proto se jako dostačující délka kůly počítá 2,5 m. Kůly se na vrcholech spojí půlkulatými dřevěnými trámky, čímž se zajistí stabilita konstrukce.

TECHNOLOGIE ZALOŽENÍ VEGETAČNÍCH PRVKŮ

Zakládání vegetačních prvků a následná rozvojová a udržovací péče se řídí normami týkající se oboru sadovnictví a krajinářství. Jedná se o následující normy:

- ČSN 83 9011 Technologie vegetačních úprav v krajině – Práce s půdou
- ČSN 83 9021 Technologie vegetačních úprav v krajině – Rostliny a jejich výsadba
- ČSN 83 9031 Technologie vegetačních úprav v krajině – Trávníky a jejich zakládání
- ČSN 83 9041 Technologie vegetačních úprav v krajině – Technicko-biologické způsoby stabilizace terénu
- ČSN 83 9051 Technologie vegetačních úprav v krajině – Rozvojová a udržovací péče o vegetační prvky
- ČSN 83 9061 Technologie vegetačních úprav v krajině – Ochrana stromů, porostů a vegetačních ploch při stavebních pracích

Kvalita použitého rostlinného materiálu se řídí normou ČSN 46 4902 Výpěstky okrasných dřevin. Použitý rostlinný materiál musí být z fytopatologického hlediska nezávadný a velikostně bude odpovídat požadavkům projektu.

Závěr :

Po projednání a odsouhlasení zpracovaného návrhu obnovy zeleně je třeba přistoupit k další fázi přípravy a zpracovat pečlivé osazovací plány, případně nechat ocenit zpracované návrhy a poptávky formulovat vždy aktuálně, přímo na místě samém. Dále je nutné řešit městský mobiliáře, který již neodpovídá dnešním požadavkům, ani provozně ani esteticky.